

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	22 juni 2023
Zaaknummer	Z2022-00001151	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2023-00009404	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	21 december 2022	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	1. Voorschriften bij de ontheffing 2. Voorgeschreven maatregelen 3. Locatie plangebied 4. Locaties aangetroffen verblijfplaatsen		

Eco Reest heeft namens Dura Vermeer Bouw Hengelo B.V. een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Herman Gorterstraat 5, 57 en 75 in Utrecht (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2022-00001151.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, opzettelijk verstoren, en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

We verlenen de ontheffing voor de periode vanaf de datum van verzending van dit besluit tot en met 1 januari 2026.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op grootschalige renovatie en verduurzaming van de kantoorpanden gelegen in het plangebied in het centrum van Utrecht. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 april 2023 tot en met 1 januari 2026

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 27 maart 2023, 25 april 2023, 1 juni 2023 en 16 juni 2023 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

“Het project omvat renovatie van een bestaand pand en is daarmee locatie gebonden. Invlieglocaties van vleermuisverblijfplaatsen zijn op meerdere plekken in het pand vastgesteld. Naar verwachting bevinden de verblijfplaatsen zich in het hele bovenste gedeelte (boven de scheiding) van de gevel. De entree en het raam op een andere locatie realiseren zal vergelijkbare gevolgen hebben. Ook een andere soort constructie zal het gebouw aantasten en dus de verblijfplaatsen beïnvloeden. Bij de huidige constructie blijft een groot deel van de verblijfplaatsen rond de entree en het raam behouden. Bij andere soort constructies is dit niet altijd het geval.”

Planning en werkwijze

“Gezien de doorlooptijd van de werkzaamheden en het projectgebied het gehele jaar in gebruik is door gewone dwergvleermuizen (aanwezigheid zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen), zal het uitvoeren van de werkzaamheden in een andere periode weinig invloed hebben op de effecten tegenover vleermuisverblijfplaatsen. Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden

buiten de kwetsbare periodes te plannen, de aanwezige verblijfplaatsen zoveel mogelijk in de huidige staat te behouden en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren.”

Inrichting

“Het project heeft als doel om de drie gebouwen door middel van renovatie geschikt te maken voor een aantrekkelijke en efficiënte huisvesting met maximale flexibiliteit voor het huisvesten van verschillende rijksdiensten. Tegelijkertijd is het zo maximaal mogelijk verduurzamen van de gebouwen een belangrijke doelstelling binnen het project. Zo wordt de energieprestatie van de gebouwen aanzienlijk verbeterd ten opzichte van de huidige prestaties en wordt daarbij gebruik gemaakt van circulaire materialen. Niet alleen het slim gebruiken van grondstoffen, producten en goederen, speelt in dat kader een belangrijke rol, ook het flexibel in kunnen zetten van het gebouw, en daarmee de realisatie van de luchtbruggen, is daarin van groot belang. Het complex wordt gasloos voorzien van warmte en koeling en wordt deels energieneutraal gemaakt.”

Een andere inrichting van het project voor verduurzaming zal ook tot de aantasting van beschermde soorten zorgen. Een andere inrichting van het project is daarom geen redelijk alternatief.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel: artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: “In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

In de aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

Verduurzaming door renovatie

U heeft aangegeven dat de panden binnen het plangebied door de ingreep worden verduurzaamd. Uit de door u aangeleverde CO₂-berekening blijkt inderdaad dat een afname in energiegebruik en dus CO₂ plaatsvindt, omdat de panden energiezuiniger worden.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere het terugdringen van CO₂-uitstoot is hierin meegenomen.

De geplande renovatie waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen is, zorgt voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt de verduurzaming van bestaande panden ook bij aan de verbetering van de volksgezondheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee is voldoende onderbouwd dat de ruimtelijke ingreep nodig is voor de volksgezondheid en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ruimtelijke ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soort

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er is een massawinterverblijfplaats met vier invlieglocaties vastgesteld. Verder zijn vijf zomerverblijfplaatsen, één paarverblijfplaats en twee zomer- en paarverblijfplaatsen vastgesteld. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kunnen individuele winterverblijven ook niet uitgesloten worden. De invliegopeningen zijn hoofdzakelijk open stootvoegen en de verblijfplaatsen bevinden zich naar verwachting in de spouw. De locaties van de verblijfplaatsen zijn genomen in bijlage 4 van dit besluit). Niet alle verblijfplaatsen worden aangetast door de werkzaamheden. Dit beschrijven we onder: Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soort.

Staat van instandhouding

Landelijk

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuren) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiwerkzaamheden zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

Lokaal

In de omgeving van het projectgebied is de soort ook in grote aantallen aanwezig. Naast de verblijfplaatsen binnen het projectgebied, waarvan een deel niet wordt aangetast, zijn ook meerdere verblijfplaatsen vastgesteld in de directe omgeving. Ten noordoosten van het plangebied, in 'De Inktpot', is een massawinterverblijfplaats van enkele honderden individuen aanwezig. Daarnaast zijn twee zomerverblijfplaatsen in het gerechtshof aan het Justitiaplein vastgesteld. Ook zijn er een winterverblijfplaats aan Sterrenhof 12 en een paarterritorium bij de Justus van Effenstraat vastgesteld. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt 1283 waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa 1 kilometer van de afgelopen tien jaar. Ook de NDFF laat zien dat de soort in grootte aantallen aanwezig is in de directe omgeving. De waarnemingen bevinden zich voornamelijk aan de noord, oost en zuidelijke kant van het projectgebied. Deze waarnemingen bevinden zich wijdverspreid door het stedelijk gebied van Utrecht. Ook bevindt zich een cluster op circa 900 meter van het projectgebied aan de zuidwestzijde. Deze waarnemingen bevinden zich bij een groenstrook tussen enkele sportvelden en woningen. De waarnemingen betreffen voornamelijk dieren ter plaatse of foeragerend. Ook zijn er enkele overvliegende, roepende en baltende individuen en verblijfplaatsen vastgesteld. Door het grote aantal gewone dwergvleermuizen in en rond het plangebied wordt de lokale staat van instandhouding gunstig ingeschat.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soort

Bij de ruimtelijke ingreep worden niet alle aangetroffen verblijfplaatsen aangetast. Er worden in totaal drie zomerverblijfplaatsen, één paarverblijfplaats, één zomer- en paarverblijfplaats en een gedeelte van de massawinterverblijfplaats aangetast. Niet al deze verblijfplaatsen worden vernield, want vier van deze verblijfplaatsen zullen alleen tijdelijk verstoord worden en daardoor tijdelijk niet beschikbaar zijn.

De verblijfplaatsen die wel worden vernield betreffen twee zomerverblijfplaatsen, één paarverblijfplaats en een gedeelte van het massawinterverblijfplaats (met een oppervlakte van niet meer dan 480 m²), waarbij ook twee invliegopeningen komen te vervallen.

Naast het vernielen van de twee verblijfplaatsen en een gedeelte van de massawinterverblijfplaats, wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben (een deel van) de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 vindt u de extra mitigerende en/of compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Voordat u start met de werkzaamheden plaatst u voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen op hiervoor geschikte locaties.

Voordat u start met de werkzaamheden maakt u de vastgestelde verblijfplaatsen ongeschikt. We hebben hierover extra maatregelen voorgeschreven. De extra maatregelen zijn onder andere gericht op de periode van ongeschikt maken. Wegens het niet voor de start van de geplande werkzaamheden verkrijgen van de benodigde ontheffingen, kan de door u voorgestelde planning niet meer plaatsvinden. Om te borgen dat er wel in de meest geschikte periodes ongeschikt gemaakt wordt, hebben wij voorschrift 11 toegevoegd.

Om te borgen dat vleermuizen daadwerkelijk uit het gebouw zijn vertrokken voordat de werkzaamheden plaatsvinden, hebben wij voorschrift 12 en 13 toegevoegd. Hiermee wordt geborgd dat alle verblijfplaatsen op de juiste manier ongeschikt worden gemaakt en dat aanwezigheid van vleermuizen tijdens de werkzaamheden kan worden uitgesloten.

U realiseert voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. De permanente voorziening betreft een nieuw gerealiseerde spouw met een oppervlakte van 1600 m² en heeft drie verschillende zijden op drie verschillende windrichtingen waar de vleermuizen zich kunnen voortbewegen. U heeft met berekeningen aangetoond dat de nieuwe spouwmuur ongeveer hetzelfde microklimaat zal hebben als de spouwmuur die verloren gaat. Ten aanzien van de permanente voorzieningen is voorschrift 14 toegevoegd, zodat de permanente alternatieve verblijfplaatsen geschikt zijn voor de functies en de soort waarvoor deze bedoeld zijn.

Een massawinterverblijfplaats heeft een belangrijke functie voor de lokale populatie. Daarom hebben we voorgeschreven dat de functionaliteit van de permanente alternatieve verblijfplaatsen moet worden gemonitord. De maatregelen met betrekking tot monitoring zijn opgenomen in voorschriften 16 t/m 24.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officiëlebekeendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Eco Reest B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Dura Vermeer Bouw Hengelo B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrecht.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking.

De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening of via de printversie van dit formulier. U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl (zoekterm "Bezwaar tegen beslissing provincie").
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift

Maakt u geen gebruik van het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening, maar van de printversie van het formulier of van een zelfgeschreven bezwaarschrift? Onderteken deze dan met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank.

Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast de bezwaarprocedure. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan.

U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben.

Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:
Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Bijvoorbeeld wanneer een gebied beschermd is op basis van een bestemmingsplan/omgevingsplan of de Algemene plaatselijke verordening. We raden u dan ook aan om hierover zo snel mogelijk contact op te nemen met de gemeente waarin het plangebied ligt. Heeft u vanuit het bestemmingsplan/omgevingsplan of de Algemene plaatselijke verordening toestemming nodig voor de ruimtelijke ingreep? Dan kunt u pas beginnen met het uitvoeren van de werkzaamheden als u alle toestemmingen ontvangen heeft. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de RVO hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis moet uitgevoerd worden in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis, zoals vastgelegd in het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Deze periodes lopen globaal van 1 september t/m 15 oktober en 15 april t/m 15 mei.
12. Het natuurvrij maken van het pand gelegen aan de Herman Gorterstraat 5 dient plaats te vinden door het ontoegankelijk maken van alle invliegopeningen. Of, indien dit niet mogelijk is, delen ontoegankelijk te maken en borstels te plaatsen in de spouwmuur om te garanderen dat de vleermuizen zich niet in de aan te tasten delen bevinden wanneer de werkzaamheden plaatsvinden. Het ongeschikt maken gebeurt altijd onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
13. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen moet het plangebied natuurvrij worden verklaard door een ecologisch deskundige. Het natuurvrij verklaren mag pas gedaan worden na vier aaneengesloten nachten met gunstige weersomstandigheden op ten minste twee dagen. Gunstige weersomstandigheden zijn: een temperatuur van minimaal 10 graden C° bij zonsondergang en zonsopkomst, droog en geen harde wind. Als het gebouw niet natuurvrij wordt verklaard, moet worden gecontroleerd of en geborgd dat de verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt. Pas wanneer geen verblijfplaatsen meer worden aangetroffen kan het plangebied voor de werkzaamheden worden vrijgegeven.
14. Als permanente mitigatie wordt een nieuwe spouwmuur geschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis. Deze moet voldoen aan de volgende kenmerken:
 - a. de aan te brengen stootvoegen zijn minimaal 1,5 centimeter breed;
 - b. de vrije ruimte tussen de buitenmuur en de binnenmuur/isolatiemateriaal is minimaal 2 centimeter;
 - c. bij gebruik van isolatieplaten in de spouw: platen opruwen of hierover gaas (maaswijdte van 3 tot 10 millimeter) bevestigen;
 - d. bij gebruik van glaswol o.i.d. in de spouw: ruwe platen hiertegen bevestigen;
 - e. invliegopeningen op minimaal 3 meter hoogte;
 - f. vrije aanvliegroute;
 - g. vrij van verstoring door kunstlicht en buiten bereik van predatoren;

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

15. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.
16. Om te bepalen of soortgerichte beschermingsmaatregelen voldoende effectief zijn, moeten deze worden gemonitord. Er moet monitoring plaatsvinden op de functionaliteit van permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis.
17. Het monitoringsonderzoek wordt gericht op de volgende onderzoeksvragen:
 - a. Worden de nieuwe verblijfplaatsen in gebruik genomen en door hoeveel individuen?
 - b. Zijn de oude verblijfplaatsen nog functioneel?
 - c. Voor welke functies worden de nieuwe en oude verblijfplaatsen gebruikt?
 - d. Hoelang duurt het voordat de nieuwe en oude verblijfplaatsen in gebruik genomen worden?

18. Het monitoringsonderzoek moet worden uitgevoerd volgens het op dat moment vastgestelde Vleermuisprotocol door jaarlijks minimaal twee bezoeken te brengen tijdens het actieve seizoen voor middennachtswormen voor een periode van vijf jaar.
19. Het monitoringsonderzoek start tijdens het eerstvolgende actieve seizoen voor middennachtswormen van de gewone dwergvleermuis nadat de permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd zijn. Vervolgens moet het monitoringsonderzoek jaarlijks worden uitgevoerd tot en met vijf jaar na het realiseren van de permanente alternatieve verblijfplaatsen. Volgens de aangeleverde planning van het project betekent dit dat de monitoring plaatsvindt in 2024, 2025, 2026, 2027 en 2028.
20. De monitoringsresultaten worden, voor zover dit waarnemingen van beschermde soorten betreft, geregistreerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Dit gebeurt voordat de monitoringsrapportage aan de RUD Utrecht wordt verstuurd.
21. De monitoringsrapportage moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
 - a. Onderzoeksgegevens (data, tijdstippen, weersomstandigheden en onderzoeksmethode);
 - b. Beschrijving van de onderzochte maatregelen (bijvoorbeeld: datum van realiseren, beschrijving van locatie en directe omgeving, foto's van de maatregelen en locaties van de maatregelen op kaart of luchtfoto, technische beschrijving van de maatregelen, zoals: (constructie)tekeningen, typenummer bij prefab, afmetingen, aantal, materiaal, aantal lagen, etc.);
 - c. Onderzoeksresultaten (bijvoorbeeld: vastgestelde soorten, functies en aantallen individuen);
 - d. Conclusie waaruit blijkt in hoeverre de maatregelen functioneren voor dezelfde soort, dezelfde functies en dezelfde aantallen individuen als in de oorspronkelijke situatie (voordat de werkzaamheden werden uitgevoerd);
22. Bewijs van registratie van waarnemingen van beschermde soorten in de NDFF.
23. De monitoringsrapportage moet uiterlijk op 31 december van elk jaar waarin de monitoring is uitgevoerd worden verstuurd aan de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de ontheffing en de locatie.
24. De monitoringsresultaten kunnen gevolgen hebben voor de verplichtingen die zijn verbonden aan de ontheffing:
 - a. Als voor het einde van de monitoringsperiode blijkt dat door de maatregelen de gewenste effecten behaald zijn, kan het bevoegd gezag besluiten dat eerder gestopt mag worden met de monitoring;
 - b. Als blijkt dat de maatregelen niet de gewenste effecten hebben gehad, kan het bevoegd gezag extra maatregelen opleggen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

Tijdelijke mitigatie vleermuizen

Om de tijd gedurende de werkzaamheden te overbruggen zijn in april 2022 twintig uitwendige kasten opgehangen. Het betreft twaalf exemplaren van het type VK WS 02, vier van VK MP 06 en vier van VK SK 01. De werkzaamheden vinden vanaf april 2023 plaats, hierdoor is er ruim voldoende gewenningstijd, waarin zowel de huidige verblijfplaatsen als de nieuwe kasten aanwezig zijn.

De VK WS 02 bestaat uit één compartiment met een tussenruimte van 2 centimeter, de breedte van de sleuf is 38 centimeter en de hoogte 50 centimeter en is gemaakt van houtbeton. De VK MP 06 bestaat uit multiplex/spuitkurk en heeft vier compartimenten van elk 2 centimeter. De kast is 51 centimeter breed en 79 centimeter hoog. De VK SK 01 dienen als kraamkasten en zijn dan ook het grootste. De kasten hebben 4 compartimenten van 2 centimeter, zijn 70 centimeter breed en 80 centimeter hoog.

De kasten zijn opgehangen aan verschillende gevels van het pand die niet worden aangetast bij de werkzaamheden (figuur 5.2). De kasten zijn zo hoog mogelijk gehangen, minimaal 3 meter hoog. Hierbij wordt er gelet op een vrije in- en uitvliegroute. De kasten worden geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstorend.

Figuur 5.2 Locatie van de reeks opgehangen tijdelijke vleermuiskasten (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Permanente mitigatie en compensatie vleermuizen

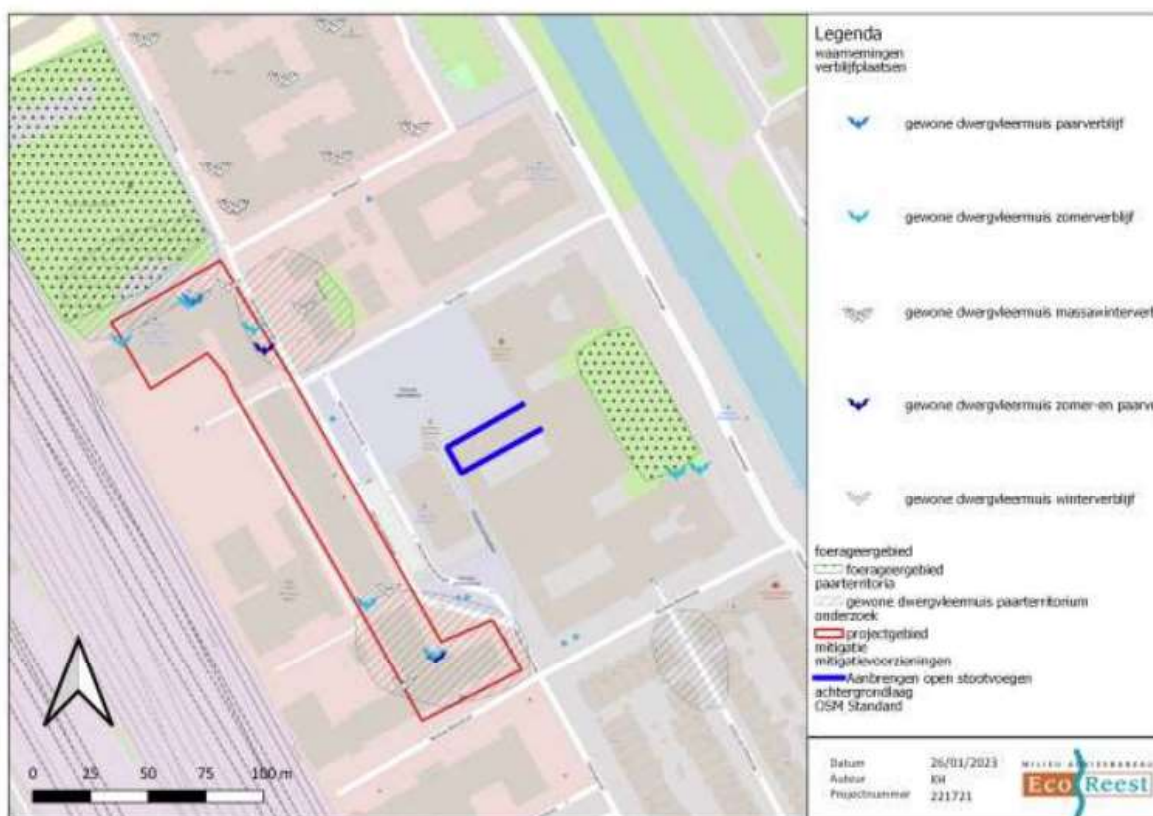
Twee verblijfplaatsen en een gedeelte van een massawinterverblijfplaats met twee openingen van de gewone dwergvleermuis komen volledig te vervallen. Deze verblijfplaatsen dienen dan ook gecompenseerd te worden. De

constructie van de nieuwe entree en luchtbruggen maken deze ongeschikt om permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen in aan te brengen.

In de andere gevels zijn meerdere verblijfplaatsen vastgesteld. De gevels zijn dus al geschikt als verblijfplaats. Het is dan ook niet wenselijk om deze gevels open te breken voor de realisatie van extra vleermuisverblijven in de vorm van inbouw vleermuiskasten. In het platte dak van het gebouw is geen ruimte aanwezig dat geschikt is als vleermuisverblijf. Wel zijn er openingen onder de dakrand die worden gebruikt als invliegopening door gewone dwergvleermuizen. Het aantasten van deze dakrand is, daarom ook ongunstig.

Wel is het mogelijk om uitwendige vleermuiskasten op de gevels van het gebouw op te hangen. Momenteel hangen er al twintig kasten aan de gevels van het gebouw (paragraaf 5.1.2). Deze kasten zullen ook na de werkzaamheden, zolang de kasten in goede staat zijn, blijven hangen. Pagina 18 van 26 Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag Herman Gorterstraat 5, 55, 57 en 75 te Utrecht (kenmerk: 221721 v1.1)

Tegenover het pand aan de Herman Gorterstraat ligt het Justitie gebouw, wat ook in bezit is van Rijksvastgoedbedrijf (opdrachtgever van Dura Vermeer). Dit pand wordt aankomende jaren voor een deel gerenoveerd, maar een deel blijft in de huidige staat bestaan. In het noordwestelijke deel van het gebouw worden meerdere open stootvoegen aangebracht (figuur 5.3). Deze open stootvoegen maken de aanwezige spouwruimte toegankelijk voor vleermuizen. Deze spouwruimte kan, in tegenstelling tot de uitwendige kasten, ook als winterverblijfplaats dienen.

Figuur 5.3 De spouwruimte van het naastliggende pand worden toegankelijk gemaakt door het aanbrengen van meerdere open stootvoegen (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

(bron: "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: Herman Gorterstraat 5, 55, 57 en 75 te Utrecht. Projectnummer: 221721." van 30 januari 2023)

De nieuwe permanente voorziening is gerealiseerd door het volledig toegankelijk maken van drie spouwmuren van de naastliggende rechtbank. Deze voorzieningen zijn in april 2023 gerealiseerd en is dus voor de start van de werkzaamheden aanwezig. De gewenningsperiode van de nieuwe voorziening is dan ook een geheel vleermuisseizoen.

De nieuwe voorziening heeft een totaal oppervlakte van circa (twee lengte gevels x 35 meter lang x 20 meter hoog + één kopgevel x 10 meter breed x 20 meter hoog) 1.600 m² inclusief ramen en luchtbrug hebben. De spouwen van de drie gevels zijn met elkaar verbonden, hierdoor kunnen vleermuizen zich verticaal en horizontaal verplaatsen en de meest gunstige omstandigheden bereiken.

Natuurvrij maken

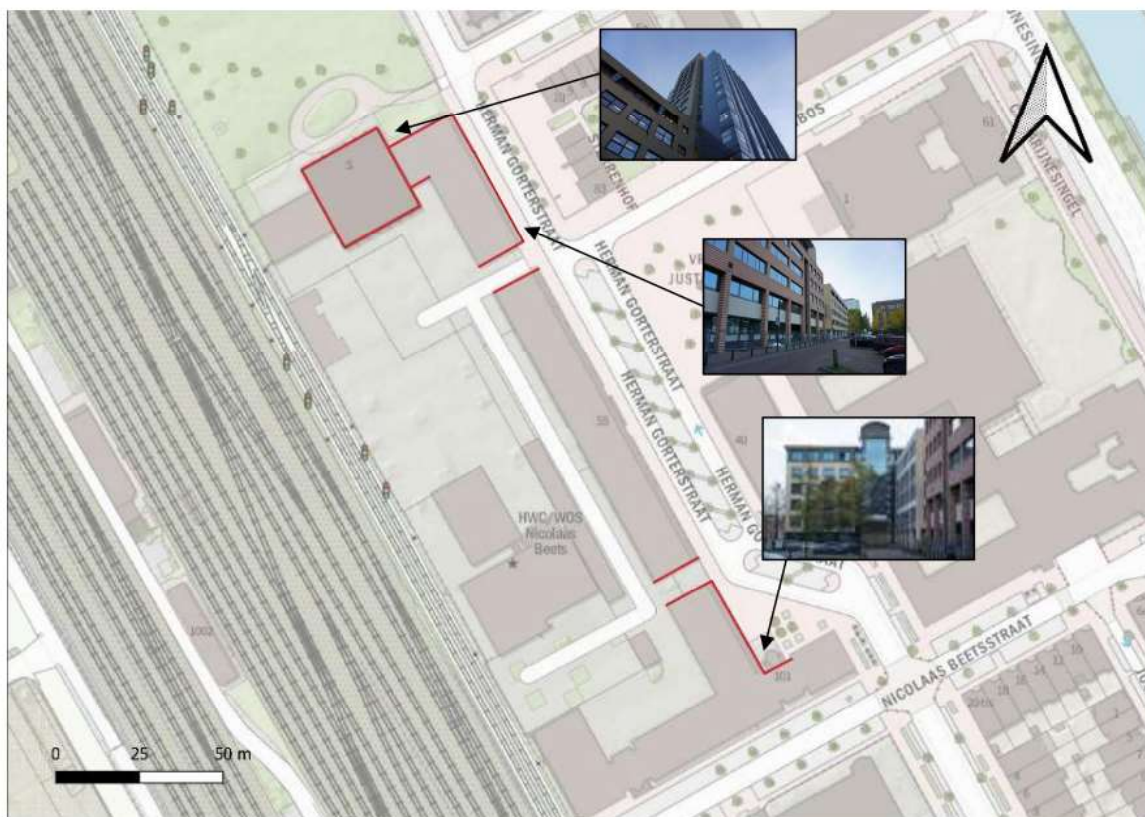
Het natuurvrij maken zal worden opgesplitst in twee delen. [REDACTED] worden alleen de kopgevels van Herman Gorterstraat 55, 57 en 75 ontmoedigd. Dit gebeurt door een verticale scheiding aan te brengen in de spouw bij de hoeken van de kopgevels en exclusion flaps aan te brengen bij de dakrand en open stootvoegen. Door de verticale scheiding aan te brengen is het niet nodig de lengte gevels natuurvrij te maken. Deze gevels blijven beschikbaar als verblijfplaats voor vleermuizen.

(bron: "informatie voor de ontheffingsaanvraag Z2022-00001151 Herman Gorterstraat 5, 55, 57 en 75 te Utrecht. Projectnummer 221721", van 25 april 2023)

Het ontoegankelijk maken gebeurt door het dichtzetten van de invliegopeningen. Door aanbrengen van exclusion flaps wordt gezorgd dat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen.

(bron: "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: Herman Gorterstraat 5, 55, 57 en 75 te Utrecht. Projectnummer: 221721." van 30 januari 2023)

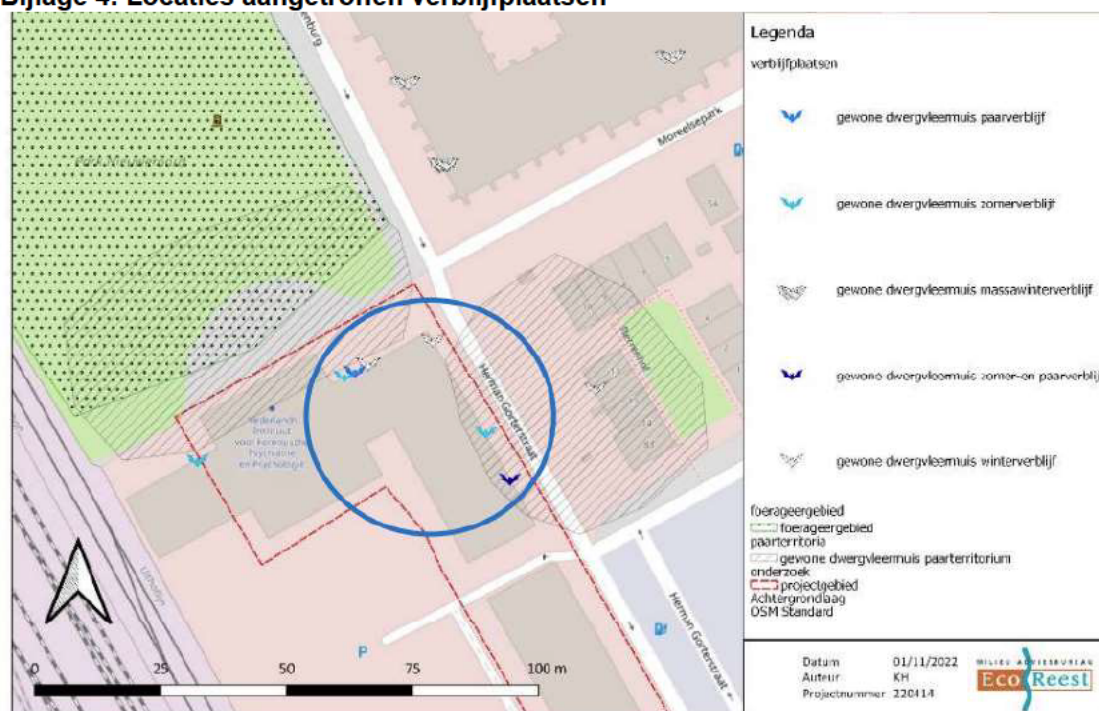
Bijlage 3: Locatie plangebied

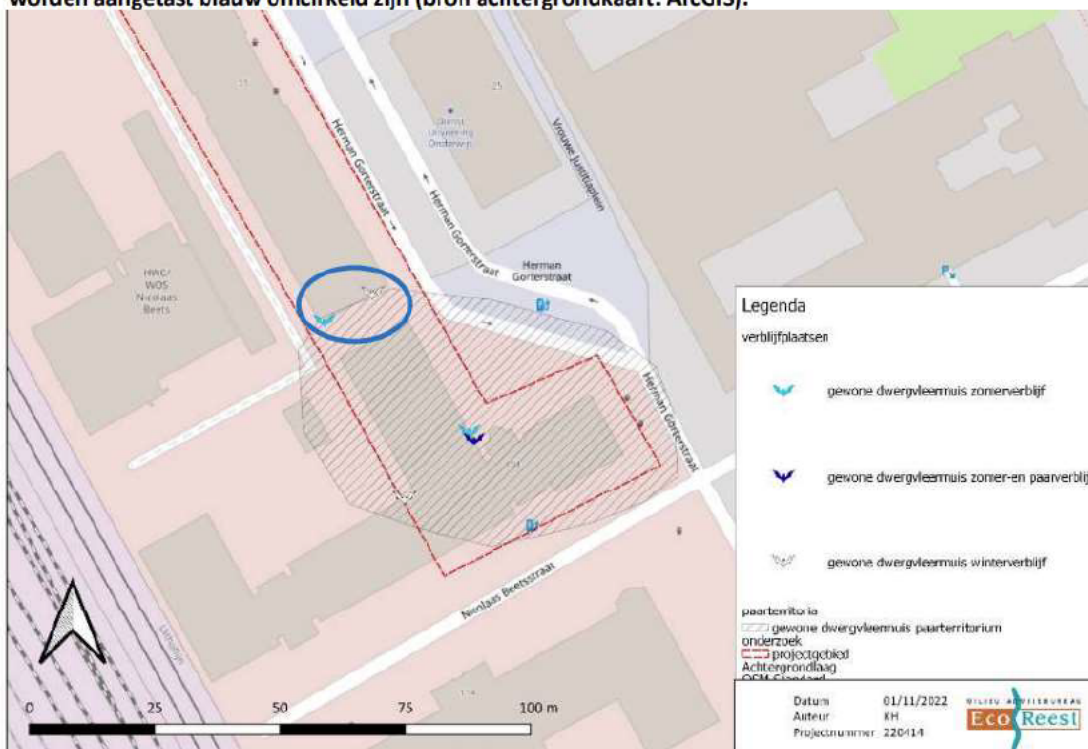
Figuur 2.1 Weergave van gevels die effecten ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden (rode lijnen) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

(bron: "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: Herman Gorterstraat 5, 55, 57 en 75 te Utrecht. Projectnummer: 221721." van 30 januari 2023)

Bijlage 4: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 4.1 Waarnemingen vleermuizen noordelijke deel projectgebied, waarbij de verblijfplaatsen die worden aangetast blauw omcirkeld zijn (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Figuur 4.2 Waarnemingen vleermuizen zuidelijke deel projectgebied, waarbij de verblijfplaatsen die worden aangetast blauw omcirkeld zijn (bron achtergrondkaart: ArcGIS).
(bron: "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: Herman Gorterstraat 5, 55, 57 en 75 te Utrecht. Projectnummer: 221721." van 30 januari 2023)

Nieuw aangeleverde kaart met verblijfplaatsen die daadwerkelijk worden aangetast, waarbij het oppervlakte van de massawinterverblijfplaats dat verdwijnt aangegeven wordt in oranje.

(bron: "Aanvullende vragen voor de ontheffingsaanvraag Z2022-00001151 Herman Gorterstraat 5, 55, 57 en 75, projectnummer 221721" van 27 maart 2023)